

សង្ខេបចក្ខុវិស័យប្រទេសកម្ពុជា*

ឆ្នាំ២០១២ លេខ ០៥

អាទិភាពផ្នែកគោលនយោបាយសម្រាប់កំណើន ប្រកបដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា

១. ធានាឲ្យមានកំណើនសម្រាប់គ្រប់គ្នា តាមរយៈការកែលម្អសុចនាករសង្គម
 - ក. ផ្តល់ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គមដល់គ្រួសារក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះ ជាពិសេសគ្រួសាររស់នៅតាមតំបន់ជ្វាយៗ និងគ្រួសារមានស្ត្រីជាមេគ្រូ
 - ខ. តម្រឹមបន្ស៊ីគ្នា នូវគំនិតផ្តួចផ្តើមខាងសង្គមកិច្ចផ្សេងៗ នាបច្ចុប្បន្ន ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រជាតិការពារសង្គម និងដោយផ្ដោតលើការបំបាត់ដើមហេតុនានា នៃវិសមភាពយេនឌ័រ។
២. រក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចទៅអនាគត
 - ក. រក្សាអតិផរណាឲ្យនៅត្រឹម ៥% ឬតិចជាង ដោយកាត់បន្ថយសម្ពាធ ដែលផុសចេញពីកំណើនលំហូរចូលមូលធន និងការឡើងថ្លៃផលិតផលនិងវត្ថុធាតុដើម
 - ខ. ជំរុញគោលនយោបាយសារពើពន្ធល្អិតល្អនៃសម្រប ដើម្បីរក្សាសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងក្នុងវិស័យសំខាន់ៗ។
៣. ធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចចេញពីវិស័យជាប្រពៃណី
 - ក. ឈានឡើងក្នុងខ្សែចង្វាក់បង្កើតតម្លៃបន្ថែម តាមការចាប់យកផលិតផលកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មថ្មីៗ និងការជ្រៀតចូលទៅក្នុងទីផ្សារថ្មីៗ
 - ខ. ធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ពីឱកាសល្អដែលតំបន់អាស៊ីកំពុងមានកំណើន និងមានភាពតភ្ជាប់គ្នាចុះឡើងកាន់តែប្រសើរ។
៤. លុបបំបាត់ឧបសគ្គរូបវន្ត ឧបសគ្គខាងស្ថាប័ន និងបទបញ្ញត្តិច្បាប់ឈានទៅបង្កើតទីផ្សារតែមួយ នៃសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាននៅឆ្នាំ២០១៥
 - ក. តម្រឹមបន្ស៊ីគោលនយោបាយផ្សេងៗ លើការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែន និងធានាឲ្យមានបែបបទអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងអាចទស្សទាយបាន
 - ខ. បន្តការប្រឹងប្រែង បង្កើនគុណភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តដោយផ្ដោតលើការបង្កើយគម្រោងស្តារជួសជុលផ្លូវដែក និងការតភ្ជាប់តំបន់ជ្វាយៗប្រទេសកម្ពុជាទៅនឹងទីផ្សារតំបន់។
៥. ដោះស្រាយបញ្ហាភាពមិនស៊ីគ្នា រវាងជំនាញរបស់កម្លាំងពលកម្មនិងតម្រូវការរបស់វិស័យឯកជន
 - ក. កៀរគរ និងសម្របសម្រួលធនធានផ្សេងៗ ដើម្បីពង្រីកប្រព័ន្ធអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET) តាមការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌថ្មីៗសម្រាប់ភាពជាដៃគូ រវាងវិស័យសាធារណៈ-ឯកជន
 - ខ. អនុវត្តវិធីសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដែលដោះស្រាយបញ្ហានៅគ្រប់កម្រិតនៃប្រព័ន្ធអប់រំរបស់កម្ពុជា។
៦. ដោះស្រាយភាពមិនស៊ីគ្នា រវាងគោលនយោបាយ និងសមត្ថភាពស្ថាប័ន
 - ក. កៀរគរ និងសម្របសម្រួលធនធានរបស់រដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីអភិវឌ្ឍស្ថាប័ននានាដែលអាចជួយពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយដែលកាន់តែស្មុគស្មាញឡើងរបស់កម្ពុជា
 - ខ. បន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយអំពើពុករលួយ ក្នុងស្ថាប័នសំខាន់ៗ ជាពិសេសក្នុងតុលាការ។

១ អាទិភាពផ្នែកនយោបាយទាំងនេះ ផ្អែកលើបទបង្ហាញ និងការពិភាក្សា នៅក្នុងសន្និសីទចក្ខុវិស័យប្រទេសកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី១៦ កុម្ភៈ ២០១២។

៧. លើកកម្ពស់គោលនយោបាយដែលជំរុញបានល្អនូវ ការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជននៅក្នុងបណ្តាញសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗក្នុងតំបន់

- ក. កៀរគរស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ ដើម្បីកំណត់ពីឧបសគ្គដែលរារាំងការចូលរួមក្នុងតំបន់ ដោយប្រើការវិភាគតាមវិស័យ និងកសាងគោលនយោបាយ សម្រាប់ជួយវិស័យឯកជនឲ្យប្រើប្រាស់ឧត្តមភាពប្រៀបធៀប
- ខ. កសាង និងជំរុញវិធីសាស្ត្រល្អៗបំផុត ដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងគម្រោងអនុវត្ត ក្រោមភាពជាដៃគូ រវាងវិស័យសាធារណៈ—ឯកជន និងដែលអាចយកទៅចម្លងធ្វើតាមនិងពង្រីកថែមបាននៅក្នុងតំបន់។

៨. រៀបចំថ្មីផ្ទៃក្នុងសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ ដើម្បីជួយដល់ប្រជាជនកម្ពុជាដែលភាគច្រើនធ្វើកសិកម្ម

- ក. លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន តាមរយៈការបង្កើនគុណភាពសេវាកម្ម ការដឹកជញ្ជូន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទូរគមនាគមន៍
- ខ. បន្តធ្វើកំណែទម្រង់លើឃុំសង្កាត់ ដើម្បីធានាឲ្យមានស្ថាប័នមូលដ្ឋានប្រកបដោយសមធម៌ និងភាពជាតំណាង ព្រមទាំងរបៀបរបបអភិវឌ្ឍល្អកាន់តែច្រើន។

៩. ប្រើឱកាសជាប្រធានអាស៊ាន ដើម្បីជំរុញចលនាតំបន់និយមមួយដែលរឹងប៉ឹង និងមានសមធម៌

- ក. កៀរគរការគាំទ្រ ដើម្បីភ្និតភ្នាតអភិវឌ្ឍន៍ រវាងបណ្តាប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន
- ខ. បង្ហាញឥទ្ធិពលអាស៊ាន ក្នុងពិភពលោក និងបង្កើនសកម្មភាពក្នុងឆាកនយោបាយអន្តរជាតិ។

១០. លើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍ ដែលមិនប៉ះពាល់ដល់ចីរភាពបរិស្ថាន

- ក. វិនិយោគលើការស្រាវជ្រាវពី ផលប៉ះពាល់លើបរិស្ថាននៃអន្តរាគមន៍ផ្នែកគោលនយោបាយ ដើម្បីឲ្យអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ អាចធ្វើការសម្រេចចិត្ត ដោយមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់
- ខ. លើកទឹកចិត្តវិស័យឯកជន ឲ្យអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគដែលមិនប៉ះពាល់ដល់ចីរភាពបរិស្ថាន។

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (វបសអ/CDRI)